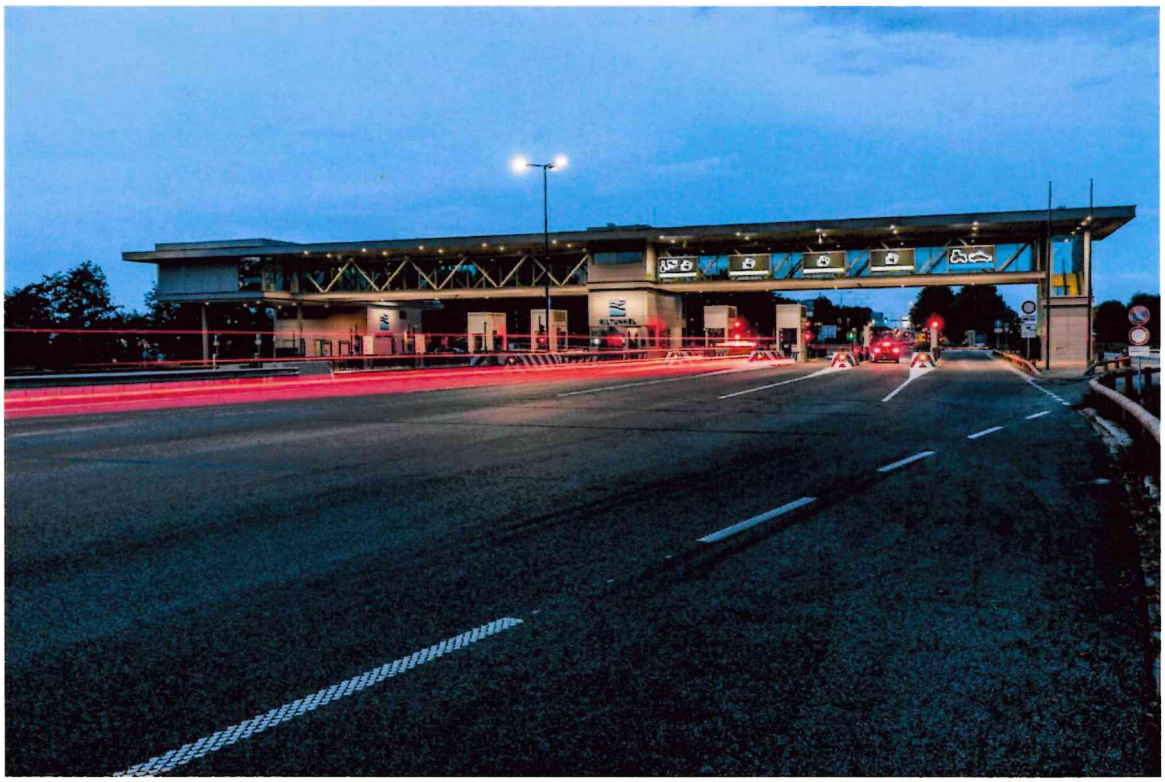
Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 17 Apr 2024

KILTUNNEL

Jaarstukken 2023

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 18 april 2024

KILTUNNEL

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 17 Apr 2024

Jaarstukken

Exploitatiejaar 2023

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 18 april 2024

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 17 Apr 2024

Inhoud

Leeswijzer **4**
1. Directieverslag **4**
1.1. Inleiding **4**
1.2. Verkeersaanbod **4**
1.3. Bedrijfsvoering **5**
1.4. Resultaten en financiering **5**
1.5. Risico's **5**
2. Jaarverslag **6**
2.1. Programmaverantwoording **6**
2.1.1. Wat is bereikt? 6
2.1.2. Wat is er voor gedaan? 7
2.1.3. Wat heeft het gekost? 8
2.1.4. Overzicht van algemene dekkingsmiddelen 8
2.2. Paragrafen **9**
2.2.1. Kengetallen, weerstandsvermogen en risicobeheersing 9
2.2.2. Onderhoud kapitaalgoederen 13
2.2.3. Financiering 13
2.2.4. Bedrijfsvoering 14
2.2.5. Verbonden partijen 16
2.2.6. Lokale heffingen 16
2.2.7. Grondbeleid 16
2.2.8. Openbaarheid 17
3. Jaarrekening **18**
3.1. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling **18**
3.2. Overzicht van baten en lasten **21**
3.3. Toelichting op het overzicht van baten en lasten **22**
3.3.1. Incidentele baten en lasten 23
3.3.2. Aanwendingen onvoorzien 23
3.3.3. Structurele mutaties in de reserve 23
3.3.4. Rechtmatigheidsanalyse 23
3.3.5. Wet normering topinkomens 24
3.4. Kasstroomoverzicht **25**
3.5. Balans per 31 december **26**
3.6. Toelichting op de balans **27**
3.7. Taakvelden **31**
3.8. EMU-Saldo **32**
3.9. Rechtmatigheidsverantwoording **33**
4. Vaststelling **34**

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 18 april 2024

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 17 Apr 2024

Leeswijzer

Voor u liggen de jaarstukken over het verantwoordingsjaar 2023.
De jaarstukken bestaan uit het directieverslag, het jaarverslag, de jaarrekening en de bijlagen.
In het directieverslag worden de ontwikkelingen in het verantwoordingsjaar behandeld. Het jaarverslag bestaat conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) uit de programmaverantwoording en de financiële paragrafen. Ten slotte worden in de jaarrekening het overzicht van baten en lasten, de balans en de toelichting daarop gegeven.

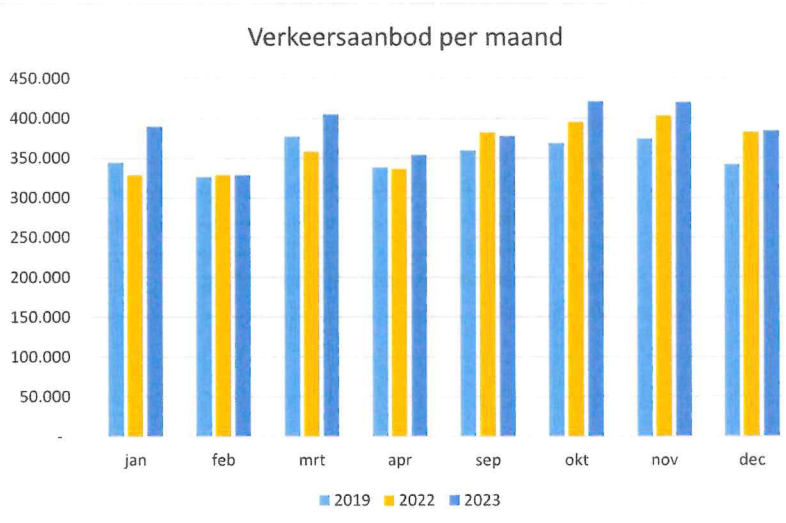
1. Directieverslag

1.1. Inleiding

Hierbij treft u het jaarverslag 2023 van Gemeenschappelijke regeling Wegschap Tunnel Dordtse Kil. In 2023 is door de directie en vertegenwoordiging van de deelnemers veel aandacht besteed aan het toekomstbestendig maken van de Kiltunnel. Tot slot was het verkeersbeeld in de zomermaanden veel hoger doordat de tunnel was opgesteld als gevolg van renovatie van de Haringvlietbrug en de Heinenoordtunnel. Daarnaast zien we een algehele stijging in de verkeersaantallen.

1.2. Verkeersaanbod

Het verkeersbeeld in afgelopen jaren is om diverse redenen niet stabiel geweest. De belangrijkste oorzaken hiervan zijn: de COVID-19 pandemie in 2020 t/m mei 2022, de renovatie van de Kiltunnel, maar ook door openstelling voor renovatie van de Heinenoordtunnel en de Haringvlietbrug. In onderstaande grafiek hebben wij passages van betalende voortuigen opgenomen in de best vergelijkbare maanden en jaren. 2020 en 2021 hebben wij door COVID 19 achterwege gelaten en de maanden mei tot en met augustus omdat hierin in 2023 zeer beperkte passages waren door openstellingen. Hieruit blijkt een stijging van het gemiddeld aantal voertuigen. In 2024 hopen we ervaringen op te doen met normale omstandigheden en lijkt een voorlopige schatting van 15.000 voertuigen op werkdagen reëel.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 18 april 2024

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 17 Apr 2024

1.3. Bedrijfsvoering

In komende jaren gaan een aantal personen de AOW gerechtigde leeftijd bereiken. Gestreefd wordt naar tijdige opvolging en overdracht, waardoor de kennis over het primaire proces gewaarborgd blijft. Daarnaast wordt door directie en bestuur ondersteund door extern onderzoek en ambtelijke ondersteuning vanuit de deelnemers bepaald hoe de toekomstige organisatie eruit moet gaan zien.

Rechtmatigheidsverklaring
Het dagelijks bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

1.4. Resultaten en financiering

Het resultaat over 2023 bedraagt € 2,4 miljoen. Dit resultaat is hoger dan begroot doordat november en december een flink aantal dagen met hoge verkeersaantallen kende. Er is een aanvullend beroep gedaan op openstellingen vanuit Rijkswaterstaat. Tot slot zijn met name de lasten overhead lager wat voornamelijk verklaard wordt door lagere personele lasten.

In de huidige liquiditeitsprognose komt de eerste herfinanciering van de renovatie in 2028. Maandelijks wordt de liquiditeitsprognose bijgewerkt. De liquiditeitspositie wordt eveneens meegenomen in de uitwerking van de toekomst van de kiltunnel zoals benoemd in paragraaf 1.3.

1.5. Risico's

De grootste risico's de komende jaren voor de Kiltunnel zijn naar onze mening:

- Het opdrijven van de toeritten. Verticale verplaatsing vindt plaats bij bezwijken van de paalfundering. Bezwijken van de paalfundering zoals heeft plaats gevonden bij de Vlaketunnel, Princes Margriettunnel en de Vollehove tunnel. De funderingstechnieken en materialen bij genoemde tunnels zijn eender als bij de Kiltunnel
- Personeelsbeleid, behouden en aantrekken van de juiste personen.
- Verminderd verkeersaanbod door niet voorziene externe factoren, zoals bijvoorbeeld afgelopen jaren door een pandemie. Een lager verkeersaanbod heeft immers direct effect op de opbrengsten die gerealiseerd worden;
- Herfinanciering vanaf 2028. De huidige leningen zijn tegen historisch lage rentes aangetrokken. De rente bij herfinanciering zal waarschijnlijk hoger zijn dan de huidige rente, welke een direct effect heeft op het resultaat.
- De kabinetsplannen inzake Betalen naar Gebruik voor alle automobiliteit ('rekeningrijden') zijn door het kabinet controversieel verklaard, afhankelijk van de gekozen uitwerking van de kabinetsplannen kan de operatie voor de tunnel eindigen of in een andere vorm voortzetten.

In 2024 wordt in breed verband een traject van risico-inventarisatie en beheersing gestart.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 18 april 2024

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 17 Apr 2024

2. Jaarverslag

2.1. Programmaverantwoording

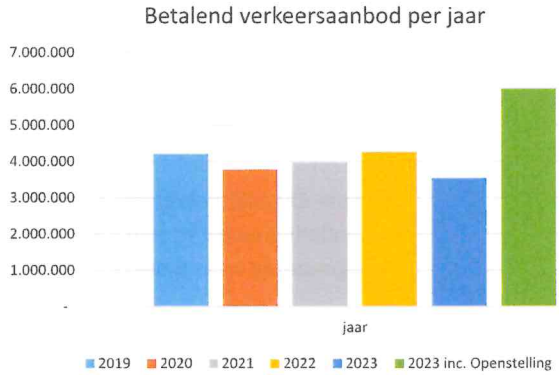
Het Wegschap Tunnel Dordtse Kil voert het beheer en de exploitatie van een toltunnel onder de Dordtse Kil tussen Dordrecht en de gemeente Hoeksche Waard, inclusief de daarbij behorende wegen, gebouwen en het tolplein. Tot haar taak behoort tevens het bevorderen van het gebruik van de tunnel en het heffen van tolgelden tegen zodanige tarieven dat een rendabele exploitatie is gewaarborgd. Hierbij dient de veiligheid, zoals ook voorgeschreven in wet- en regelgeving, van de weggebruikers en de medewerkers altijd te zijn geborgd. Dit programma wordt toegeschreven aan één taakveld, namelijk "Verkeer & Vervoer".

In de navolgende paragrafen wordt ingegaan op drie vragen: wat is bereikt, wat is ervoor gedaan en wat heeft het gekost?

2.1.1. Wat is bereikt?

Beschikbaarheid tunnel

De Kiltunnel is de meest voor de hand liggende ontsluiting voor voornamelijk het oostelijk deel van de Hoeksche Waard en tevens de enige oost-west verbinding van en naar de Hoeksche Waard. Gezien de ontwikkeling van de verkeersdruk in de voorbije jaren, was de Kiltunnel steeds meer een goed alternatief voor het drukker wordende hoofdwegennet. Mede door openstellingen ten behoeve van de renovatie van de Heinenoordtunnel en de Haringvlietbrug zijn de absolute aantallen dit jaar hoog. In 2023 zijn er 3.534.493 voertuigen gepasseerd tegenover 4.260.352 in 2022. Deze cijfers gaan echter om betalende voertuigen. In de periode van openstellingen zijn er 3,2 miljoen voertuigen gepasseerd. Totaal aantal passages in 2023 komt daarmee op 6,7 miljoen.

De (veiligheids-)installaties ten aanzien van kwaliteit en functionaliteit voldoen aan het wettelijk kader. Door de veiligheidsbeambte wordt jaarlijks de functionaliteit en de kwaliteit van deze installaties getoetst. De resultaten hiervan worden door de veiligheidsbeambte verwoordt in zijn jaarverslag.

Beschikbaarheid tolplein

Evident is dat al het wegverkeer wat gebruik maakt van de tunnel ook gebruik moet maken van het tolplein. Het is daarom van belang dat het tolplein, eventueel onbetaald, beschikbaar blijft voor het wegverkeer.

Tunnelveiligheid

De tolbeambten zijn niet alleen verantwoordelijk voor het afrekenen van tolgelden maar ook voorde verkeersveiligheid in de tunnel. Uitval van meerdere tolbeambten kan er uiteindelijk toe leiden dat er geen tolgeld kan worden afgerekend en het toezicht op de verkeersveiligheid in het geding komt. In het verantwoordingsjaar is geen sprake geweest van zodanige uitval van tolbeambten dat het afrekenen van tolgelden en/of het toezicht op de verkeersveiligheid in het geding is geweest.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 18 april 2024

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 17 Apr 2024

Fietspad Hoeksche Waard
In het kader van bereikbaarheid tijdens de renovatie van de Heinenoordtunnel en het promoten van het fietsverkeer, heeft het bestuur in 2021 toegezegd een nieuw te realiseren fietspad in de Hoeksche Waard (vanaf de rotonde tot aan de Strijensedijk) voor haar rekening te nemen. In 2021 is veel afstemming geweest met de provincie en gemeente om te komen tot een gezamenlijk gedragen ontwerp. In december 2021 is een aanvang gemaakt met het definitieve ontwerp. In 2022 is opdracht gegeven voor realisatie. De realisatie vond in 2023 plaats.

2.1.2. Wat is er voor gedaan?

Inleiding
Adequaat onderhoud en vervangingsonderhoud is de basis voor het voorkomen van (structureel) functieverlies aan (tunnel)technische en verkeerstechnische installaties. Ondanks de onder handen zijnde renovatiewerkzaamheden is aan deze installaties onderhoud uitgevoerd. Voorts is onderhoud gepleegd aan de civiele constructies. Eveneens bestaat er een strak onderhoudsregime voor de tolsystemen en de ICT-omgeving. Immers uitval aan deze systemen betekent dat er geen tolgelden kunnen worden verrekend.

Tunnel
Voor een veilig gebruik van de tunnel zijn noodzakelijkerwijs jaarlijks terugkerende onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd aan onder meer technische installaties. Eveneens zijn storingen en defecten verholpen.

Buitengebied
Toegangswegen naar de tunnel, inclusief de bermen, behoren eveneens tot het areaal. Evident is dat een slechte staat van onderhoud een negatieve invloed heeft op de verkeersveiligheid. Ook hiervoor is onderhoud noodzakelijk. Evenals in andere jaren is onderhoud gepleegd aan asfaltverharding, rioleringssystemen, drainagesystemen, houtopstanden en andere begroeiingen.

Tolplein en ICT-omgeving
Om het juist verwerken en registreren van passages te borgen is aan de tolsystemen periodiek en incidenteel onderhoud uitgevoerd.
De tolcentrale functioneert in een ICT-omgeving waar ook de kantoorautomatisering is ondergebracht. Met de data die in de tolcentrale worden beheerd alsmede de data met betrekking tot de kantoorautomatisering dient zorgvuldig te worden omgegaan.
Maatregelen zijn getroffen om te zorgen dat data te allen tijde beschikbaar blijft middels back-up's. Daarnaast zijn maatregelen getroffen om cybercrime te beheersen o.a. door middel van meerdere firewalls en actuele software.

Bezetting tolplein
Het is zaak een optimale bemensing van het tolplein te plannen. Enerzijds voor het verplicht bewaken van de verkeersstroom in de tunnel en anderzijds voor het afrekenen van tolgelden. Uitgangspunt hierbij is dat er in elke rijrichting één tolbeambte dienst heeft.
Daarnaast is er van ochtendspits tot avondspits een derde tolbeambte aanwezig. Deze is noodzakelijk om zo nodig een extra tolstraat te openen, alsmede om de hand- en spandiensten te verlenen en verkeersmaatregelen te treffen tijdens werk in uitvoering.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 18 april 2024

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 17 Apr 2024

2.1.3. Wat heeft het gekost?

Totaal aan baten en lasten

Het Wegschap heeft slechts één programma, namelijk het beheren en exploiteren van de toltunnel, met aansluitende wegen. De totale lasten voor dit programma bedragen € 5,1 miljoen. Bij de exploitatie van de tunnel worden leningen aangetrokken waardoor kapitaallasten ontstaan.

Totaal aan baten en lasten	Gewijzigde begroting	Rekening
Baten	€ 8.248	€ 8.682
Lasten	€ -5.100	€ -5.112
Saldo van baten en lasten	**€ 3.148**	**€ 3.570**
Overhead	€ 1.137	€ 1.016
Bestuurskosten	€ 117	€ 129
Gerealiseerd resultaat	**€ 1.894**	**€ 2.425**

(Bedragen x € 1.000)

Het totaal aan kapitaallasten (rentekosten en afschrijvingen) in 2023 is € 2,977 miljoen.
De financiële middelen die voor de exploitatie nodig zijn, worden geput uit de tolopbrengsten en de bijdrage van de garanten. De totale inkomsten van passanten, vermeerderd met de bijdrage van de garanten en overige opbrengsten waren € 8,682 miljoen.

2.1.4. Overzicht van algemene dekkingsmiddelen

Lokale heffingen

Deze paragraaf is bij het wegschap niet van toepassing.

Algemene uitkeringen

Het wegschap ontvangt geen algemene uitkering van overheden anders dan de bij bestuursvergadering vastgestelde exploitatiebijdrage. Deze bijdrage is voor 2023 vastgesteld op € 50.000.-. Over eerdere jaren (2018 en 2019) is in 2023 door het bestuur besloten een teruggaaf te doen van de deelnemersbijdrage van totaal € 1.450.000. Na de renovatie is duidelijk geworden dat een lagere bijdrage (€ 50.000) voldoende is. Het bedrag boven de € 50.000 over de bijdrage van 2018 en 2019 is aan de deelnemers gerestitueerd.

Dividend

Door het wegschap wordt geen dividend uitgekeerd of ontvangen.

Saldo van de financieringsfunctie

Omdat de toegerekende rente gelijk is aan de werkelijk betaalde rente is er geen sprake van een saldo van de financieringsfunctie.

Overige algemene dekkingsmiddelen

Het wegschap heeft in 2023 in totaal voor € 5.460 ontvangen voor verhuur van een perceel grond en opstalrechten.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 18 april 2024

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 17 Apr 2024

2.2. Paragrafen

2.2.1. Kengetallen, weerstandsvermogen en risicobeheersing

Kengetallen

De navolgende kengetallen worden onderkend:

- Netto schuldquote.
- Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen.
- Solvabiliteitsratio.
- Structurele exploitatieruimte.

De kengetallen grondexploitatie en belastingcapaciteit zijn bij het wegschap niet van toepassing. Het wegschap heeft geen gronden aangekocht voor (toekomstige) projecten en heeft geen inkomsten uit belastingen. De financiële kengetallen zijn in de navolgende tabel weergegeven.

Financiële kengetallen

Kengetal	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023
Netto schuldquote	538%	665%	491%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	538%	665%	491%
Solvabiliteitsratio	24,19%	22,88%	28,42%
Structurele exploitatieruimte	-12,92%	-1,12%	-30,27%
Netto schuldquote (en gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen)			
Passiva			
Totaal van de vaste schulden (ultimo jaar)	44.250	50.588	43.800
Totaal van de netto-vlottende schulden (ultimo jaar)	2.642	15	124
Totaal van de overlopende passiva (ultimo jaar)	2.026	2.848	1.359
Totaal	**48.918**	**53.451**	**45.282**
Activa			
Financiële vaste activa			
Totaal van uitzettingen rentetypische looptijd <1 jr	2.602	1.000	2.332
Totaal van alle liquide middelen	262	4.130	264
Totaal van de overlopende activa	338	300	34
Totaal voor Netto schuldquote	**3.203**	**5.430**	**2.630**
Totaal voor Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	**3.203**	**5.430**	**2.630**
Totaal van de baten exclusief de mutaties van reserves	**8.492**	**7.221**	**8.682**
Solvabiliteitsratio			
Totaal eigen vermogen	15.766	15.854	18.191
Totaal van de passiva	65.170	69.305	63.998
Structurele Exploitatieruimte			
Totaal lasten exclusief mutaties reserves	3.856	5.980	6.257
Totaal incidentele lasten **exclusief mutaties reserves**	0	0	0
Totaal structurele lasten exclusief mutaties reserves	**3.856**	**5.980**	**6.257**
Totaal baten exclusief mutaties reserves	8.492	7.221	8.682
Totaal incidentele baten **exclusief mutaties reserves**	417	81	417
Totaal structurele baten exclusief mutaties reserves	**8.075**	**7.140**	**8.265**
Totaal stortingen in reserves	5.316	1.241	4.636
Totaal incidentele stortingen in reserves	0	0	0
Totaal structurele stortingen in reserves	**5.316**	**1.241**	**4.636**
Totaal onttrekkingen uit reserves	0	0	0
Totaal incidentele onttrekkingen uit reserves	0	0	0
Totaal structurele ontrekkingen uit reserves	**0**	**0**	**0**
Totaal baten exclusief mutaties reserves	**8.492**	**7.221**	**8.682**

(Bedragen x € 1.000,-)

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 18 april 2024

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 17 Apr 2024

Netto schuldquote
De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Ultimo 2023 bedraagt deze schuldquote 491%. Deze hoge quote is het gevolg van de omvang van de leningportefeuille. Opgemerkt wordt dat de eigen middelen - tolopbrengsten en de bijdrage van de garanten - voldoende zijn om aan de aflossings- en renteverplichtingen te voldoen.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
Het wegschap heeft geen middelen doorgeleend aan private of publiekrechtelijke organisaties. Derhalve is de "netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekkingen" gelijk aan de netto schuldquote.

Solvabiliteitsratio
Dit kengetal geeft inzicht in de mate van weerbaarheid van het wegschap. Hierbij wordt opgemerkt dat de inkomstenstroom voldoende is om aan de rente- en aflossingsverplichtingen te voldoen alsmede om de algemene reserve te laten groeien.

Structurele exploitatieruimte
Bij dit kengetal worden de structurele baten en lasten vergeleken met de totale baten. De baten bij het wegschap worden, op de bijdragen van de garanten en wat kleine neveninkomsten na, rechtstreeks bepaald door het volume aan verkeer. De neveninkomsten worden bij dit kengetal beschouwd als incidentele baten.

Weerstandsvermogen
Het weerstandsvermogen geeft aan wat de financiële draagkracht van het wegschap is indien zich onvoorziene gebeurtenissen voordoen. Het aanhouden van weerstandsvermogen is bedoeld voor de slecht meetbare risico's in de bedrijfsvoering.
Risico's zouden moeten worden gedekt door de algemene reserve en eventueel de bestemmingsreserve. De reserves hebben tezamen ultimo 2023 een omvang van € 12,9 miljoen.

Weerstandsvermogen		
Beschikbare weerstandscapaciteit		
Algemene reserve	€	2.869
Bestemmingsreserve renovatie	€	12.897
Totaal beschikbare weerstandscapaciteit	**€**	**15.766**
Benodigde weerstandscapaciteit exploitatie	€	1.481
Ratio weerstandsvermogen		**10,65**

(Bedragen x € 1.000,-)

Exploitatierisico's worden in beginsel gedekt uit het resultaat van de baten en lasten. Daarboven kan aanspraak worden gemaakt op de algemene reserve. Als laatste zijn er nog mogelijkheden om een beroep te doen op de deelnemers, die garant staan voor een sluitende exploitatie en/of om de toltarieven te indexeren. Een aanpassing van de toltarieven geschiedt bij bestuursbesluit en kan binnen het lopende jaar plaatsvinden.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 18 april 2024

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 17 Apr 2024

Risico's en beheersmaatregelen.
In de dagelijkse exploitatie worden de navolgende risico's onderkend:
- Verminderde tolopbrengsten als gevolg van onvoorziene externe omstandigheden.
- Levensduur en schade civiele constructies.
- Functieverlies van technische installaties.
- Automatisering.
- Stijgende onderhoudskosten.
- Hogere rentelasten.
- Wijzigingen in belasten van gebruik van motorvoertuigen.

Verminderde tolopbrengsten
Erkend wordt dat de tolopbrengsten in beginsel afhankelijk zijn van omstandigheden die niet door het wegschap beïnvloedbaar zijn. Hierbij kan gedacht worden aan economische omstandigheden of een pandemie, waardoor als gevolg van minder verkeer de tolopbrengsten achterblijven op de prognose. Het risico op deze financiële tegenvallers is vooraf lastig in geld te kwantificeren. Overigens blijkt uit een recent verkeersonderzoek dat de vraag waarschijnlijk toeneemt.

Levensduur en schade civiele constructies
Tunnels worden in Nederland normaal gesproken gebouwd voor een exploitatieperiode van 100 jaar. Echter, door het uitvoeren van onderhoud en tijdige renovaties is de levensduur niet tijdgebonden. De Kiltunnel is ruim 40 jaar oud en wordt nauwkeurig gemonitord.
Extra aandacht wordt hierbij besteed aan de voegovergangen en de landhoofden.
Voegovergangen zijn immers aan slijtage onderhevig en schade aan de landhoofden kan ontstaan door invloeden van buitenaf. Ontwikkelingen in de omgeving worden daarom nauwgezet gevolgd om de kans op schade te voorkomen. Daarnaast is de Kiltunnel opgenomen in het monitoringsprogramma van Rijkswaterstaat ten behoeve van het monitoren van het opdrijven van toe- en afritten.

Functieverlies van technische installaties
Onjuist of onvolledig onderhoud kan leiden tot uitval van installaties, waardoor eerder dan gepland tot aankoop van nieuwe installaties moet worden overgegaan. Risico's als deze zijn bij het opstellen van het onderhoudsplan zodanig in beschouwing genomen dat de omvang van dit risico nagenoeg nihil is.

Automatisering
De automatisering bestaat voornamelijk uit:
- Besturing en MMI[1] voor de verkeerstechnische en tunneltechnische installaties (VTTI).
- Besturing en MMI voor de tolcentrale.
- Kantoorautomatisering met financieel pakket.

Periodiek wordt onderhoud uitgevoerd aan de tolcentrale en aan de soft- en hardware van de kantoorautomatisering. Met deze maatregelen is het risico op ernstig disfunctioneren van deze systemen nauwelijks aanwezig.

Stijgende onderhoudskosten
Met het tijdig en juist uitvoeren van periodiek en incidenteel onderhoud alsmede het tijdig uitvoeren van groot onderhoud worden onderhoudskosten beheersbaar.

1 Mens Machine Interface

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 18 april 2024

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 17 Apr 2024

Hogere rentelasten
Gezien de ontwikkelingen op de kapitaalmarkt is dit risico aanwezig voor de herfinanciering die in 2028 zal gaan plaatsvinden. Indien de dan uitstaande lening saldo gefinancierd moet worden zou dat leiden tot een rentewijziging van ongeveer 3,6% naar (4,6% huidige marktrente 20 jaar). Dat leidt tot een risico van circa € 642 duizend per jaar.

Wijzigingen in belasten van gebruik van motorvoertuigen
Door de val van het kabinet is dit onderwerp controversieel verklaard. Het toekomstig kabinet moet uitwijzen wat dit onderwerp in de komende jaren voor de Kiltunnel gaat betekenen. Welke gevolgen dit heeft voor de Kiltunnel en de (on)mogelijkheid om na de (eventuele) invoering hiervan nog tol te heffen wordt nauwlettend gevolgd door de directie en het bestuur. Tegelijkertijd is er nog onvoldoende helder welk effect dit gaat hebben.

In 2024 wordt in samenwerking met risico experts van de deelnemers een risico-inventarisatie gestart om te komen tot een herziening van de risico's.
In de hierna volgende tabel is het totaal aan risico's opgenomen met de daarbij benodigde weerstandscapaciteit van € 1,5 miljoen.

Risico's en weerstandsvermogen exploitatie

Risico	Kans		Impact		Nadere omschrijving	Beheersmaatregel	Maximaal risico	Benodigde capaciteit
Tolopbrengsten	Groot	25%	Groot	95%	10% van de raming v.d. tolopbrengsten als gevolg van bijv. pandemie of andere externe factoren.	Niet beïnvloedbaar. E.v.t. aanpassing tarieven	€ 750.000	€ 180.625
Levensduur civiel	Laag	5%	Middel	50%	Deformatie betonconstructies	Onderhoud, monitoring, e.v.t. technische maatregelen	€ 5.000.000	€ 125.000
Voegen	Laag	5%	Groot	95%	Deformatie leidt tot lekkage	Onderzoek naar toestand is uitgevoerd. Geen maatregelen noodzakelijk	€ 1.050.000	€ 49.875
Toe- en afritten.	Laag	5%	Groot	95%	Deformatie toerit en trekpalen	Permanente monitoring (x, y en z) tijdens uitvoering. Belasting neutraal ontwerpen en realiseren. Calamiteitenplan opgesteld.	PM	PM
Zink- en sluitvoegen	Laag	5%	Groot	95%	Deformatie klemstrippen	Gezamenlijk met RWS en COB onderzoeken en monitoren en eventueel maatregelen bedenken.	€ 10.500.000	€ 498.750
Functieverlies T.I.	Laag	5%	Groot	95%	Kan leiden tot sluiten van de tunnel, vermindering tolopbrengsten	Adequaat onderhoud en vervangingsonderhoud. Wordt in 2022 geheel vernieuwd.	€ 100.000	€ 4.750
Automatisering	Laag	5%	Groot	95%	Uitval kan leiden tot verlies van data en functionaliteit	In 2022 geheel vernieuwd, ICT verandert in de huidige wereld snel, daarnaast is Cybercrime/ransomware een risico.	€ 250.000	€ 11.875
Onderhoudskosten	Laag	5%	Klein	5%	5% extra kostenstijging boven de raming	Directe sturing op inkopen. Na 2022 (Renovatie)zijn alle installaties nieuw.	€ 12.000	Nihil
Rentelasten	Groot	100%	groot	95%	3,6% hogere rentelast v.d. hoofdsom ultimo 2028	Benodigde middelen voor de komende jaren zijn reeds vastgelegd. Herfinciering vanaf 2028 leidt tot risico op rentelasten.	€ 642.000	€ 609.900
						Benodigde weerstandscapaciteit		**€ 1.480.775**

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 18 april 2024

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 17 Apr 2024

2.2.2. Onderhoud kapitaalgoederen

Kapitaalgoederen zijn goederen die gedurende meerdere jaren nut geven. Adequaat onderhoud en beheer zijn voorwaarden om achterstallig onderhoud, deformatie en/of functieverlies te voorkomen. Voorts kan gesteld worden dat de levensduur van kapitaalgoederen door groot en klein onderhoud en renovatie niet tijdgebonden is. De kapitaalintensieve investeringen leggen echter wel een aanzienlijk beslag op de financiële middelen, zowel in aanschaf als in exploitatiekosten (rente, afschrijving, kosten van groot en klein onderhoud, renovatiekosten en beheerskosten).

Groot en klein onderhoud

Onderhoud valt uiteen in groot onderhoud en klein onderhoud. Groot onderhoud is veelal van ingrijpende aard, ook wel lang-cyclisch onderhoud genoemd, waarbij gedacht kan worden aan grote civiel technische levensduurverlengende werken of renovaties. Kort-cyclisch is onderhoud van geringere omvang, dat veelal met een zekere regelmaat terugkeert en waarvan de kosten op de exploitatie drukken. Planning van groot en klein onderhoud gebeurt altijd met aandacht voor nut en noodzaak. Daarnaast wordt gestuurd op tijd, kwaliteit en geld.

Om de staat van onderhoud op voldoende niveau te houden is het meerjarig instandhoudingsplan opgesteld.

2.2.3. Financiering

Kasgeldlimiet (KGL)

De kasgeldlimiet is een instrument ter beperking van het renterisico op de korte schuld met een rentetypische looptijd van korter dan een jaar. De limiet is een bedrag ter grootte van een percentage van de jaarbegroting. Dit percentage, voor gemeenschappelijke regelingen 8,2%, wordt vastgesteld bij ministeriële regeling. Elk kwartaal wordt dit, per 1 januari vastgestelde, bedrag getoetst aan de werkelijke omvang. Indien de werkelijke omvang lager is dan de wettelijk toegestane omvang, dan is er sprake van ruimte. Indien de werkelijke omvang hoger is, dan is er sprake van een overschrijding. Voor het bepalen van de kasgeldlimiet dient het kort vreemd vermogen met een looptijd van minder dan een jaar in beschouwing te worden genomen.

Kasgeldlimiet				
Limiet		**Vlottend saldo 2023**		**Ruimte onder/boven Kasgeldlimiet**
Begrotingstotaal	8.248	1e kwartaal	-1.850	**Ruimte onder KGL**
Percentage	8,20% x	2e kwartaal	-1.680	**Ruimte onder KGL**
Kasgeldlimiet	**676**	3e kwartaal	-732	**Ruimte onder KGL**
		4e kwartaal	-1.633	**Ruimte onder KGL**

(Bedragen x €1.000,-)

Renterisiconorm

Bij het renterisico gaat het om de vraag in hoeverre variaties in de rente kunnen worden opgevangen in de exploitatie. Beheersing van het renterisico is er op gericht dat rentebewegingen de continuïteit niet in gevaar kunnen brengen.
Het renterisico op de vaste schuld wordt berekend door te bepalen welk deel van de langlopende leningen in enig jaar moet worden geherfinancierd. Wettelijk is vastgesteld dat 20% van het begrotingstotaal van de vaste schuld onderhevig mag zijn aan renteherziening en herfinanciering. Door middel van deze norm wordt een kader gesteld waarmee een zodanige opbouw van de langlopende leningen wordt bereikt, dat het renterisico in voldoende mate wordt beperkt.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 18 april 2024

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 17 Apr 2024

Vanaf de introductie van de renterisiconorm hanteert het wegschap 20% van de leningportefeuille als norm. Gezien het kapitaalintensieve karakter van het wegschap en de relatief lage omvang van de exploitatiebegroting in relatie tot de investeringen in de tunnel en daarmee samenhangende leningportefeuille, doet deze interpretatie van de norm het meest recht aan de bedoeling van de renterisiconorm (inzicht in mogelijke renterisico's bij herfinanciering of renteherziening). Deze interpretatie benadert ook de omvang van de norm bij gemeenten het meest.

Renterisiconorm

Omschrijving	Resultaat	Begroot
Stand van de vaste schuld	€ 43.800	€ 50.588
Renteherzieing	-	-
Aflossingen	€ 5.450	€ 5.450
Renterisico	**€ 5.450**	**€ 5.450**
Risiconorm 20%	€ 8.760	€ 10.118
Ruimte onder renterisiconorm	**€ 3.310**	**€ 4.668**
Overschrijding renterisiconorm	**€ -**	**€ -**

(Bedragen x € 1.000,-)

Liquiditeit
Met gebruikmaking van historische gegevens zijn de tolopbrengsten maandelijks goed voorspelbaar. Voorts zijn de rentebetalingen en aflossingen over meerdere jaren vooraf bekend. Al deze gegevens vergemakkelijken de liquiditeitsplanning, waardoor er tijdig zicht is of er nieuwe leningen moeten worden aangetrokken.

Leningportefeuille
Ter financiering van de renovatie zijn vanaf 2019 diverse leningen afgesloten met een totale omvang van € 42,5 miljoen. De gemiddelde rente over deze leningen is minder dan 1%, de timing van het afsluiten is daarmee achteraf zeer gunstig gebleken. De looptijden van deze leningen variëren van 5 tot 20 jaar. Komende jaren zal goed gemonitord moeten worden wanneer leningen geherfinancierd moeten worden. Door de kortere looptijd van leningen ten opzichte van de afschrijvingstermijnen van de activa zal dit leiden tot noodzakelijke herfinanciering.

Rechtmatigheidsaspecten
In het algemeen gelden de gemeenschappelijke regeling voor het wegschap, de mandaatregeling, het financieringsstatuut, de financiële verordening en de controleverordening. Voor de jaarrekening (en begroting) is verder het Besluit Begroting en Verantwoording voor provincies en gemeenten van toepassing. Voor inkopen en aanbestedingen, functiescheiding en overige interne processen zijn procesbeschrijvingen opgesteld. De procesbeschrijvingen en mandaten zijn gevat in "Interne regels (financiële) organisatie; inkoop & aanbesteding Wegschap Tunnel Dordtse Kil".
Voor het ontvangen, verwerken, controleren, afstorten enzovoorts van tolgelden wordt gebruik gemaakt van de tolcentrale. Dit is een ICT-omgeving met hardware en randapparatuur. Hierover heeft in 2022 een audit plaats gevonden.

2.2.4. <u>Bedrijfsvoering</u>

Alle dagelijkse bedrijfsvoeringstaken vinden plaats binnen de eigen organisatie. De omvang van de organisatie bestond per 1-1-2023 uit 18,557 fte waarvan 5,889 fte voor de bezetting op kantoor.
In 2023 is 3,22 fte ingehuurd voor de bezetting op het tolplein. Deze inhuur was noodzakelijk voor een volledige bezetting.
Vanaf 01-01-2024 bestaat de organisatie uit 17,74 fte waarvan 5.982 fte voor de bezetting op kantoor.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 18 april 2024

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 17 Apr 2024

Belangrijke bedrijfsprocessen zijn vastgelegd in procedurebeschrijvingen.

Frauderisicobeheersing
Frauderisicobeheersing wordt als een afzonderlijke taak binnen de bedrijfsvoering beschouwd. Voorop staat dat de bedrijfsprocessen zodanig zijn ingericht dat risico's zijn ondervangen. Daar waar verbeteringen mogelijk zijn zullen deze in de werk- of IT-processen worden geïmplementeerd.
De bevoegdheden van de medewerkers zijn vastgelegd in *"Interne regels (financiële) organisatie; inkoop & aanbesteding Wegschap Tunnel Dordtse Kil"*. In deze interne regels wordt in 2023 de *"Handreiking invoering Rechtmatigheidsverantwoording"*, uitgebracht door de VNG en het IPO, opgenomen.

Overzicht beheersmaatregelen i.r.t. risico's

Proces	Risico	Beheersmaatregel
Tolgelden	Onvolledige verantwoording opbrengsten	Rigide dagelijkse kas/opbrengsten controle per medewerker. Tolopbrengsten moeten aansluiten op de geautomatiseerde tolcentrale. Tekorten worden door de betreffende medewerker verantwoord en aangevuld.
(Onderhouds)kosten, investeringen, betalingen	Onverantwoorde opdrachten of betalingen. Onjuiste of onterechte declaraties	Mandaat voor opdrachten alsook voor behandeling facturen zijn vastgelegd in mandaatregeling. Tweemaal per jaar crediteurenscan door directeur. Direct toezicht op juiste uitvoering of levering. Facturen worden door verschillende functionarissen beschouwd voor levering, prestatie, tenaamstelling, rekeningnummer etc. Facturen worden pas verwerkt als deze zijn geautoriseerd. Betalingen vinden plaats door de directie. Overeenkomstig de bevoegdheden in het betaalsysteem. Stambestand crediteuren wordt beheerd door stafmedewerker.
Memorialen	Niet respecteren van interne controlemaatregelen	Memorialen worden alleen door stafmedewerker aangemaakt en na autorisatie van de penningmeester verwerkt.
Declaraties	Onjuiste of onterechte declaraties	Overeenkomstig de mandaatregeling worden declaraties door meerdere functionarissen beoordeeld en na goedkeuring verwerkt in het betaalsysteem.
Personeelskosten	Deadman on the payroll	Er is direct toezicht op de bezetting. Omvang personele bezetting is gering waardoor iedereen bekend is bij directie.
Kasverkeer	Onverantwoorde betalingen	Alle kasbetalingen worden verantwoord en door de directie geaccordeerd waarna deze worden verwerkt in de financiele administratie.
Tolcentrale/windows	Dataverlies, cybercrime, manipulatie etc.	IT-audit uitgevoerd. A.d.h.v. resultaten aanbevelingen opgevolgd. Aangesloten bij ISAC-tunnels. 5x8 online servermonitoring, Intern zijn beveiligingsprocedures vastgesteld

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 18 april 2024

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 17 Apr 2024

Rechtmatigheidsverantwoording.
De rechtmatigheidsverantwoording heeft betrekking op drie criteria: begrotingscriterium, voorwaardencriterium en het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium.

- Begrotingscriterium

De begrotingsrechtmatigheid heeft betrekking op het financiële handelen binnen het kader van de geautoriseerde begroting.

In paragraaf 3.3.4 Rechtmatigheidsanalyse is een uiteenzetting gemaakt van de overschrijdingen. Binnen het programma is er een overschrijding van de lasten met € 12.000. Op overhead is er een onderschijding te melden. Op bestuurskosten is er een overschrijding te melden van € 12.000. In totaliteit blijven beide overschrijdingen binnen de meldingsgrens van € 25.000 zoals benoemd in de financiele verordening en binnen de te hanteren materialiteit. Deze overschrijding telt derhalve niet mee als onrrechtmatigheid die gemeld moet worden in de rechtmatigheidsverantwoording.

Ten aanzien van kredieten is in paragraaf 3.6 Toelichting op de balans onder de vaste activa toegelicht dat de realisatie van het fietspad binnen het toegekende krediet is gerealiseerd.

- Voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium heeft betrekking op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen/voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgeving, zowel intern als extern.

Zoals in het gecommuniceerde en vastgestelde normenkader 2023 en controleplan 2023 is opgenomen, zijn hierop werkzaamheden uitgevoed op de Europese aanbestedingen.

Er is een integrale check uitgevoerd op crediteuren met een uitgaaf van meer dan € 200.000 in de afgelopen 4 jaar en of een uitgaaf van meer dan € 50.000 in 2023. Hierin zijn geen crediteuren aangetroffen die onterecht niet Europees aanbesteed zijn.

- Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium

In de gemeenschappelijke regeling zijn er geen regelingen waarvan misbruik te maken is door de gebruikers. De enige regeling die er is, is immers doorgang door de tunnel waar direct een vergoeding voor wordt gevraagd.

In 2023 zijn de directie geen gevallen van fraude bekend geworden.

2.2.5. Verbonden partijen

Het wegschap heeft geen bestuurlijk en financieel belang in een privaat- of publiekrechtelijke organisatie. Voor de garanten is het wegschap wel een verbonden partij. Zij hebben immers een bestuurlijk en financieel belang bij het wegschap. Deze garanten zijn: provincie Zuid-Holland, de gemeente Dordrecht en de gemeente Hoeksche Waard.

2.2.6. Lokale heffingen

Deze paragraaf is bij het wegschap niet van toepassing.

2.2.7. Grondbeleid

Deze paragraaf is bij het wegschap niet van toepassing.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 18 april 2024

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 17 Apr 2024

2.2.8. Openbaarheid

De Wet Open Overheid kent, samengevat, een viertal belangrijke aspecten:

1. De verplichting voor ieder bestuursorgaan om een Woo contactfunctionaris aan te wijzen.
2. Verplichtingen gericht op passieve openbaarmaking.
3. Verplichtingen gericht op actieve openbaarmaking.
4. Het op orde brengen van de (digitale) informatiehuishouding.

Woo contactfunctionaris

De Woo contactfunctionaris is een nieuwe rol die per 1 mei 2022 per bestuursorgaan aangewezen dient te zijn Primair is de directeur aanspreekpunt in het kader van Woo.

Passieve openbaarmaking

De Wet Open Overheid is de opvolger van de Wet Openbaarheid van Bestuur (Wob). Op het gebied van passieve openbaarmaking (Wob- of Woo-verzoeken) kent de Woo de nodige veranderingen ten opzichte van de Wob. De werkwijze en doorlooptijd van verzoeken tot (passieve) openbaarmaking van informatie onder de Wet Open Overheid worden in 2023 geëvalueerd. Uitgangspunten daarbij zijn transparantie en snelheid. Naar aanleiding van de evaluatie zal een begin worden gemaakt met verdere optimalisatie.

Actieve openbaarmaking

De Woo stelt de verplichting om elf benoemde informatiecategorieën actief te publiceren. Deze verplichting zal niet voor alle elf categorieën tegelijk gelden. In 2023 is aandacht besteed aan het voldoen aan de Woo door de op dat moment verplichte informatiecategorieën actief te publiceren. In 2024 wordt hier verder mee doorgegaan. Verder zal het proces van actieve openbaarmaking worden vormgegeven, zodat op efficiënte, veilige, en AVG-conforme wijze gepubliceerd kan worden. Tot slot is het beleidsvoornemen om in 2024 kritisch te blijven kijken naar de motivering betreffende eventuele geheimhouding van documenten. Dit met als doel te blijven werken aan de intentie van de wet: openbaarheid en transparantie.

Informatiehuishouding op orde

De Woo verplicht dat de digitale informatiehuishouding binnen acht jaar op orde wordt gebracht. Dit betekent dat er op basis van een op te stellen meerjarenplan maatregelen moeten worden genomen om informatiebestanden duurzaam toegankelijk te maken en te houden. In 2024 wordt daarom doorgegaan met het uitvoeren van de maatregelen.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 18 april 2024

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 17 Apr 2024

3. Jaarrekening

3.1. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding
De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening
De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.
De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben.
Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld door reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

Rechtmatigheidsverantwoording
Het normenkader wat is gebruikt voor het voorwaardencriterium is op 7 juli 2023 door het algemeen bestuur vastgesteld. De overige bepalingen die ten grondslag liggen aan de totstandkoming van de rechtmatigheidsverantwoording zijn opgenomen in de kadernota rechtmatigheid 2023 van de commissie BBV van november 2023, de Financiële verordening Kiltunnel 2023 en de controleverordening 2023.

Balans
1. Vaste activa
2. Vlottende activa
3. Vaste passiva
4. Vlottende passiva

Ad 1. Vaste activa
- *Overige investeringen met economisch nut*

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. In die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair of, in een enkel geval, annuïtair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 18 april 2024

KILTUNNEL

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 17 Apr 2024

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 18 april 2024

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 17 Apr 2024

Met uitzondering van de tijdelijke kantooruitbreiding worden de hiernavolgende afschrijvingstermijnen gehanteerd.

Afschrijvingstermijnen in jaren			
Kunstwerken	60	Renovatie 2002	20
Tunnel en damwanden	60	Renovatie installaties (2020)	20
Bedrijfsgebouwen	40	Technisch meubilair	15
Wegen	40	Kantoormeubilair	10
Overige initiële investeringen	40	Bijdrage project N3/A16	10
Renovatie civiel (2022)	40	Machines, apparaten en installaties	10
Brandblusinstallatie	25	Asfalt	10
Roltrappen	25	Bedrijfswagens\vervoermiddelen	5
Hoofdverdeelinrichting	20	Overig MVA	5

Ad 2. Vlottende activa

➢ *Vorderingen en overlopende activa*

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde, op individuele basis wordt beoordeeld of een voorziening voor oninbaarheid moet worden gevormd.

➢ *Liquide middelen*

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen en zijn direct opeisbaar.

Ad 3. Vaste passiva

➢ *Voorzieningen*

Voorzieningen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

➢ *Vaste schulden*

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Ad 4. Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 18 april 2024

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 17 Apr 2024

3.2. Overzicht van baten en lasten

Programma: exploitatie tunnel, tolplein, wegen, riolering, water, groen en gebouwen c.a.

Omschrijving	Rekening 2022	Primaire begroting 2023	Gewijzigde begroting 2023	Rekening 2023	Verschil
Programma lasten					
Salariskosten eigen personeel	707	787	799	838	-39
Personeel derden	448	304	365	383	-18
Bedrijfsvoering	161	140	255	227	28
Tolgeldverwerking	60	62	58	54	4
Controle en advies	22	30	36	35	1
Vast onderhoud	145	240	610	596	14
Kapitaallasten	1.093	3.383	2.977	2.977	-0
Totaal programmalasten	**2.636**	**4.946**	**5.100**	**5.112**	**-12**
Programma baten					
Tolopbrengsten	7.889	7.040	6.274	6.578	304
Overige tolvergoedingen	192	50	3.184	3.285	101
Bijdrage garanten	50	50	-1.400	-1.400	-
Rentebaten	12	-	100	116	16
Overige opbrengsten	348	81	90	104	14
Totaal programmabaten	**8.492**	**7.221**	**8.248**	**8.682**	**434**
Programma lasten	2.636	4.946	5.100	5.112	-12
Programma baten	8.492	7.221	8.248	8.682	434
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	**5.856**	**2.275**	**3.148**	**3.570**	**422**
Overhead	1.167	1.009	1.137	1.016	121
Bestuurskosten	52	25	117	129	-12
Onvoorzien	-	-	-	-	-
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-
Mutaties reserve	-	-	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	**4.636**	**1.241**	**1.894**	**2.425**	**531**
(Bedragen x € 1.000,-)					

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 18 april 2024

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 17 Apr 2024

3.3. Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Hieronder zijn afwijkingen van groter dan € 25.000 toegelicht.

Lasten

Salariskosten eigen personeel

Er is een overschrijding van € 39.000, deze wordt verklaard doordat bij de laatste begrotingswijziging het IKB niet volledig was meegenomen in de prognose.

Bedrijfsvoering

De onderschrijding van € 28.000 komt met name door lagere energielasten dan begroot. Dit komt door de ingebruikname van de zonnepanelen, het mogen terug leveren en een lager dan verwacht energieverbruik.

Gerealiseerde kosten overhead

De lagere lasten van € 121.000 komen voornamelijk voort uit het interne opleiden van een administratiefunctie in plaats van het aantrekken van een extra administratief medewerker.

Baten

Tolopbrengsten

In het verantwoordingsjaar zijn er 3.532.470 motorvoertuigen geteld. Dit is 7,0% minder dan begroot, waardoor de tolopbrengsten € 462.000 lager uitvallen dan primair begroot.

Tolopbrengsten t.o.v. de begroting									Analyse naar voertuigen		
Tarief	**€ 1,45**	**€ 2,00**	**€ 3,80**	**€ 5,00**	**Totaal**				**P. auto's**	**V. auto's**	**Totaal**
Begroot	€ 3.854	€ 1.500	€ 1.058	€ 628	**€ 7.040**				€ 5.354	€ 1.686	**€ 7.040**
Gerealiseerd	€ 3.434	€ 1.599	€ 884	€ 661	**€ 6.578**				€ 5.033	€ 1.545	**€ 6.578**
Verschil	**€ -421**	**€ 99**	**€ -174**	**€ 34**	**€ -462**				**€ -322**	**€ -140**	**€ -462**
(Bedragen x € 1.000,-)											

De afwijking van € 304.000 ten opzichte van de laaste begrotingswijziging komt met name door november en december met een bovengemiddeld aantal dagen met hoge verkeersaantallen

Toelichting op het begrote en werkelijke verkeersaanbod.
Door openingen in de zomer voor onderhoud aan de Haringvlietbrug en renovatie van de Heinenoordtunnel is het aantal betaalde passages lager dan begroot. Daarnaast was dit ook een jaar na roerige tijden van COVID en de eigen tunnel renovatie. Op basis van referentie maanden lijkt een doorgang van 15.000 voertuigen per werkdag reëel.

Overige tolvergoedingen

Voor onderhoudswerkzaamheden in en aan de Heinenoordtunnel en de Haringvlietbrug heeft Rijkswaterstaat meer dan verwacht een beroep gedaan op het openstellen van de Kiltunnel, waardoor het resultaat op deze post € 101.000 hoger is dan begroot.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 18 april 2024

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 17 Apr 2024

3.3.1. Incidentele baten en lasten

De inkomsten vanuit Rijkswaterstaat ontvangen voor openingen door incidenten of gepland onderhoud op het Rijkswegennet. De totale uitkomsten hieruit betreffen € 3.285.000. Hierbij wordt wel opgemerkt dat door deze openstelling er een derving is van structurele opbrengsten. Voor openstellingen als gevolg van incidenten is ongeveer € 17.000 ontvangen in 2023.

3.3.2. Aanwendingen onvoorzien

Er hebben geen aanwendingen plaatsgevonden in het verantwoordingsjaar.

3.3.3. Structurele mutaties in de reserve

Er zijn geen andere structurele mutaties in de reserve dan de storting van het gerealiseerd jaarresultaat van het voorgaande boekjaar (2022) deels in de nieuw gevormde bestemmingsreserve renovatie en deels in de algemene reserve.

3.3.4. Rechtmatigheidsanalyse

Er heeft aan lasten exclusief overhead een overschrijding plaats gevonden van € 12.000. Dit is met name te wijten niet volledig ramen van de eindejaarsuitkering die eveneens aan flex-medewerkers moet worden uitgekeerd. De overschrijding past binnen de materialiteit en is ook lager dan de rapportagegrens van € 25.000.
Aan overheadkosten is een onderschrijding van € 121.000.
Voor bestuurskosten is een overschrijding van € 12.000 dit zijn alle kosten en onderzoeken waarmee het bestuur geïnformeerd is. De overschrijding past binnen de materialiteit en is ook lager dan de rapportagegrens van € 25.000

Het exploitatieresultaat van € 2,425 miljoen is € 531.000, - hoger dan in de bestuursvergadering is aangekondigd. Het gunstige resultaat wordt voornamelijk veroorzaakt door een hogere dan begrote doorgang in de kerstvakantie en overall een hoger aantal passages.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 18 april 2024

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 17 Apr 2024

3.3.5. Wet normering topinkomens

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op de Gemeenschappelijke Regeling Wegschap Tunnel Dordtse Kil. Het voor de Gemeenschappelijke Regeling individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000 (het algemene bezoldigingsmaximum).
In het kader van de WNT moet de bezoldiging van topfunctionarissen, i.c. de directeur en de adjunct-directeur, gepubliceerd en verantwoord worden in de jaarrekening. Naast de hieronder vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

2023 Bestuur			Beloning	W.G.deel SV-premies	Belastbare kosten-vergoedingen	Voorzieningen betaalbaar op termijn
Provincie Zuid-Holland						
E.F.A. Zevenbergen	Voorzitter Algemeen en Dagelijks Bestuur		-	-	-	-
J.N. Baljeu	Lid Algemeen Bestuur	tot 07-07-2023	-	-	-	-
M. van Leeuwen	Lid Algemeen Bestuur	vanaf 07-07-2023				
Gemeente Dordrecht						
H. van der Linden	Lid Algemeen Bestuur		-	-	-	-
M.D. Burggraaf	Lid Algemeen en Dagelijks Bestuur tevens plaatsvervangend voorzitter		-	-	-	-
Gemeente Hoeksche Waard						
H. van Waveren	Lid Algemeen en Dagelijks Bestuur		-	-	-	-
J.A. Blaak-van de Lagemaat	Lid Algemeen Bestuur		-	-	-	-

2022 Bestuur			Beloning	W.G.deel SV-premies	Belastbare kosten-vergoedingen	Voorzieningen betaalbaar op termijn
Provincie Zuid-Holland						
E.F.A. Zevenbergen	Voorzitter Algemeen en Dagelijks Bestuur		-	-	-	-
J.N. Baljeu	Lid Algemeen Bestuur		-	-	-	-
Gemeente Dordrecht						
H. van der Linden	Lid Algemeen Bestuur		-	-	-	-
M.D. Burggraaf	Lid Algemeen en Dagelijks Bestuur tevens plaatsvervangend voorzitter		-	-	-	-
Gemeente Hoeksche Waard						
H. van Waveren	Lid Algemeen en Dagelijks Bestuur		-	-	-	-
P.J. van Leenen	Lid Algemeen Bestuur	tot 22-03-2022	-	-	-	-
J.A. Blaak-van de Lagemaat	Lid Algemeen Bestuur	vanaf 24-06-2022	-	-	-	-

A.J. Bras		
Functiegegevens	2023 Directeur	2022 Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2020	vanaf 1-1-2013	vanaf 1-1-2013
Deeltijdfactor in fte	1,0	1,0
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 153.593	€ 131.818
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 21.321	€ 21.392
Subtotaal	**€ 174.914**	**€ 153.210**
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 223.000	€ 216.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Totale bezoldiging	**€ 174.914**	**€ 153.210**
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.

W.W. Joosten		
Functiegegevens	2023 Adjunct-directeur	2022 Adjunct-directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2020	vanaf 1-1-2020	vanaf 1-1-2020
Deeltijdfactor in fte	1,0	1,0
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 112.268	€ 115.093
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 19.137	€ 19.379
Subtotaal	**€ 131.406**	**€ 134.472**
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 223.000	€ 216.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Totale bezoldiging	**€ 131.406**	**€ 134.472**
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 18 april 2024

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 17 Apr 2024

3.4. Kasstroomoverzicht

Omschrijving	Rekening 2023		Rekening 2022	
Stand bank 1-1				
Liquide middelen	262		139	
Rijksschatkist	2.418		3.401	
		2.680		**3.540**
Stand bank 31-12	264		262	
Liquide middelen	1.773		2.418	
Rijksschatkist		**2.036**		**2.680**
Mutatie geldmiddelen		**-643**		**-860**
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Resultaat boekjaar		2.425		4.636
Aanpassing voor				
Afschrijvingen	2.419		683	
Mutatie reserves (excl. resultaat)	-		-	
Mutatie voorzieningen	23		54	
Veranderingen in werkkapitaal (exclusief banken en rijksschatkist)	-3.240		5.594	
		-798		**6.331**
Mutatie uit investeringsactiviteiten				
Investeringen		-1.820		-25.050
Mutatie uit financieringsactiviteiten				
Mutatie langlopende schulden		-450		13.222
Totaal		**-643**		**-860**
Verschil		**-**		**-**
(Bedragen x € 1.000,-)				

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 18 april 2024

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 17 Apr 2024

3.5. Balans per 31 december

Omschrijving	2023 Debet	2023 Credit	2022 Debet	2022 Credit
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	2.725		3.161	
Immateriële vaste activa	**2.725**		**3.161**	
Investeringen met economisch nut	58.644		58.807	
Materiële vaste activa	**58.644**		**58.807**	
Vorderingen op openbare lichamen	261		22	
Overige vorderingen	298		163	
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	1.773		2.418	
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	**2.332**		**2.602**	
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen.	34		94	
Nog te ontvangen van overige Nederlandse overheidslichamen	0		244	
Overlopende activa	**34**		**338**	
Banksaldi	252		250	
Kassaldi	12		12	
Liquide middelen	**264**		**262**	
Algemene reserve		2.869		2.644
Bestemmingsreserve		12.897		8.486
Gerealiseerd resultaat		2.425		4.636
Eigen vermogen		**18.191**		**15.766**
Voorziening voor verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten is.		77		54
Voorziening		**77**		**54**
Onderhandse leningen van:				
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen		43.800		44.250
Waarborgsommen		448		432
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		**44.248**		**44.682**
Overige schulden		124		2.642
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		**124**		**2.642**
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van de volgende begrotingsjaren komen		946		907
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen		413		1.119
Totaal overlopende passiva		**1.359**		**2.026**
Totaal balans	**63.998**	**63.998**	**65.170**	**65.170**

(Bedragen x € 1.000,-)

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 18 april 2024

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 17 Apr 2024

3.6. Toelichting op de balans

Vaste activa

Het verloop van de activa is in onderstaande tabel weergegeven.

	Materieel vaste activa (MVA)						Immaterieel vaste activa (IMVA)
	Gebouwen	GWW-werken	Vervoer-middelen	F. Installaties	Overige MVA	Totaal	Bijdrage in activa van derden
Aanschafwaarde	5.052	43.801	30	19.131	185	68.199	4.361
Totaal afschrijvingen tot en met 2022	-	-8.704	-25	-664	-	-9.392	-1.200
Boekwaarde ultimo 2022	**5.052**	**35.097**	**6**	**18.467**	**185**	**58.807**	**3.161**
Investeringen 2023	-	1.820	-	-	-	1.820	-
Afschrijvingen 2023	-127	-859	-1	-979	-17	-1.983	-436
Subtotaal	-127	961	-1	-979	-17	-163	-436
Aanschafwaarde	5.052	45.621	30	19.131	185	70.019	4.361
Totaal afschrijvingen tot en met 2023	-127	-9.563	-26	-1.643	-17	-11.375	-1.636
Boekwaarde ultimo 2023	**4.925**	**36.058**	**5**	**17.488**	**168**	**58.644**	**2.725**

(Bedragen x € 1.000,-)

Onder investeringen is € 1.8 miljoen opgenomen voor de realisatie van het fietspad. Vorig jaar was reeds € 0,1 miljoen aan voorbereidingskosten gemaakt. Het totale investeringsbedrag komt daarmee op € 1,9 miljoen en daarmee binnen het krediet zoals in het algemeen bestuur van 1 december 2023 is vastgesteld.

Schatkistbankieren

Bepaald is dat alle overtollige middelen in de schatkist dienen te worden aangehouden. Wel is er sprake van een drempelbedrag dat buiten de schatkist gehouden mag worden. Bij de Kiltunnel is dit drempelbedrag € 1 miljoen.

SKB				
Drempelbedrag	**1.000**	**1.000**	**1.000**	**1.000**
	Q1	**Q2**	**Q3**	**Q4**
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	**244**	**238**	**210**	**232**
Ruimte onder het drempelbedrag	756	762	790	768
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
Berekening drempelbedrag				
Begrotingstotaal verslagjaar	8.248	8.248	8.248	8.248
Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	8.248	8.248	8.248	8.248
Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-	-	-	-
Drempelbedrag	**1.000**	**1.000**	**1.000**	**1.000**
Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen.				
	Q1	**Q2**	**Q3**	**Q4**
Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	21.929	21.674	19.324	21.381
Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	244	238	210	232
(Bedragen x € 1.000,-)				

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 18 april 2024

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 17 Apr 2024

Reserve

In de bestuursvergadering van 1 december 2023 heeft het bestuur ingestemd met het voorstel van de directie om het exploitatieresultaat 2022 te storten in de bestemmingsreserve calamiteiten m.u.v. de verkregen compensatie inkomstenderving 2021, deze is volgens voorstel in de algemene reserve gestort.
Er hebben in 2023 geen andere mutaties in de reserve plaatsgevonden.

Ultimo 2023 omvang algemene reserve		
Omvang reserve op 1-1-2023	**€**	**2.644**
Mutatie	€	-
Onttrekkingen 2023	€	-
Storting exploitatieresultaat 2022	€	225
Omvang reserve op 31-12-2023	**€**	**2.869**
(Bedragen x € 1.000,-)		

Ultimo 2023 omvang bestemmingsreserve calamiteiten		
Omvang reserve op 1-1-2023	**€**	**8.486**
Storting exploitatieresultaat 2022	€	4.411
	€	-
Omvang reserve op 31-12-2023	**€**	**12.897**
(Bedragen x € 1.000,-)		

De bestemmingsreserve calamiteiten is gevormd in de renovatie jaren uit de bespaarde afschrijvingen en afgeschaald onderhoud op oude installaties. Bij bestuursbesluit van 24 juni 2022 is besloten dat de reserve ingezet kan worden voor calamiteiten en onvoorziene (onderhouds)kosten en mogelijke kosten inzake het regeerakkoord omtrent toltunnels/rekeningrijden.

Voorzieningen

Mutaties		
Omschrijving	**Bedrag**	
Omvang per 01-01-2023	**€**	**54**
Aanwendingen	€	5
Dotatie	€	28
Omvang per 31-12-2023	**€**	**77**
(Bedragen x € 1.000,-)		

In lijn met het BBV is deze voorziening gevormd ter dekking van bovenwettelijke verlofaanspraken. Uit analyse blijkt dat deze rechten geen gelijk blijkend karakter zullen hebben. De onttrekking is van een medewerker die voor het pensioen verlof heeft opgemaakt. De dotatie is de nieuwe stand naar de berekening van dit jaar.

Langlopende schulden

De mutatie in de leningportefeuille is volgens onderstaande tabel.
De toegerekende rentelast 2023 bedroeg € 557.482.

Omvang leningportefeuille		
Mutaties		**Bedragen**
Omvang per 1 januari 2023	€	44.250.000
Aflossingen 2023	€	-5.450.000
Nieuwe leningen 2023	€	5.000.000
Omvang per 31 december 2023	**€**	**43.800.000**

Onderverdeling leningportefeuille		
Verstrekkers		**Omvang 31-12-2023**
Pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	€	-
Binnenlandse banken	€	43.800.000
Totaal	**€**	**43.800.000**

Naast bovenstaande leningen is er een bedrag verantwoord van € 448.000. Dit zijn waarborgen van grootverbruikers (€ 129.000) vermeerderd met het statiegeld van de uitgegeven telecards ad. € 319.000. Het statiegeld van de telecards die de afgelopen zes jaren niet meer zijn gebruikt is in zijn geheel vrijgevallen.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 18 april 2024

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 17 Apr 2024

Vlottende passiva

De vlottende passiva bestaan uit overige schulden ad € 124.000. Deze bestaan vrijwel geheel uit crediteuren € 115.000. Deze post is lager dan voorgaande jaren doordat hierin enkele eindafrekeningen van de renovatie waren opgenomen in 2022.

Overlopende passiva

Deze post is samengesteld volgens onderstaande tabel.

Overlopende passiva		
Vooruit ontvangen bedragen		
Saldo telecards	€	946
Overige vooruit ontvangen bedragen	€	-
Totaal vooruit ontvangen bedragen	**€**	**946**
Nog te betalen bedragen		
Nog te betalen rente over langlopende schulden	€	329
Overige nog te betalen bedragen	€	84
Totaal nog te betalen bedragen	**€**	**413**

(Bedragen x € 1.000)

Telecards

De telecards die de afgelopen zes jaren niet meer zijn gebruikt, worden als verloren beschouwd. Dat wil zeggen dat deze naar verwachting niet meer worden ingeleverd.
Gezien de aard staan de statiegelden gepresenteerd onder de waarborgsommen van de vaste schulden. De samenhang van de vrijgevallen statiegelden en de kaartwaarden is in onderstaand overzicht gepresenteerd.

Vrijval	Kaartwaarde	Statiegeld
Totale omvang vrijval t/m 2023	€ 186.597	€ 125.266
Omvang vrijval tot en met 2022	€ 175.944	€ 118.578
"Vrijval" in jaarrekening 2023	**€ 10.653**	**€ 6.688**

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 18 april 2024

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 17 Apr 2024

Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

Vpb-plicht (Vennootschapsbelasting)
Door Deloitte Belastingadviseurs is in 2021 overlegd met de Belastingdienst Grote ondernemingen, waarna op 1 december 2021 bericht van deze dienst is ontvangen dat de Kiltunnel geen aangifte vennootschapsbelasting hoeft in te dienen. Deze vrijstelling is gebaseerd op het volgende:

a. dat de activiteiten van het wegschap als één activiteit worden beschouwd en
b. dat op het resultaat daaruit de overheidstakenvrijstelling van toepassing is.

Leasecontracten
Voor diverse auto's zijn operationele leasecontracten afgesloten. Het langstlopende contract heeft een looptijd tot en met 2028. De totale verplichting voor deze contracten is € 48.079.

Financieringsovereenkomst
Met de Bank Nederlandse Gemeenten is een financieringsovereenkomst overeengekomen met een kredietlimiet in rekening-courant van € 100.000.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 18 april 2024

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 17 Apr 2024

3.7. Taakvelden

Hierbij wordt een zestal taakvelden onderscheiden zoals hieronder in de tabel aangegeven. Taakveld 0.8 Overige baten en lasten betreft o.m. verhuur van reclameposities.

	Taakvelden	Realisatie Lasten	Realisatie Baten
0.	**Bestuur en ondersteuning**		
0.1	Bestuur	€ 129	
0.4	Overhead	€ 1.016	
0.5	Treasury	€ -	
0.8	Overige baten en lasten		€ 5
2.	**Verkeer, vervoer en waterstaat**		
2.1	Verkeer en vervoer	€ 5.112	€ 8.677
	Totalen	**€ 6.257**	**€ 8.682**
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	**€ 2.425**	

(Bedragen x € 1.000,-)

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 18 april 2024

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 17 Apr 2024

3.8. EMU-Saldo

		EMU-Saldo 2023	2023	2024	2025
	Omschrijving	Volgens begroting 2023	Volgens Jaarrekening 2023	Volgens meerjarenraming in begroting 2024	Volgens meerjarenraming in begroting 2024
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	€ 1.241	€ 2.425	€ 1.747	€ 1.751
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	€ 2.669	€ 2.420	€ 2.806	€ 2.790
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	€ -	€ 28	€ -	€ -
4	Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	€ -	€ 1.820	€ -	€ -
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	€ -	€ -	€ -	€ -
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa:				
	Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	€ -	€ -	€ -	€ -
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	€ -	€ -	€ -	€ -
8	Baten bouwgrondexploitatie:				
	Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	€ -	€ -	€ -	€ -
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen.	€ -	€ -	€ -	€ -
10	Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	€ -	€ -	€ -	€ -
11	Verkoop van effecten:				
a	Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)	Neen	Neen	Neen	Neen
b	Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?	€ -	€ -	€ -	€ -
	Berekend EMU-Saldo	**€ 3.910**	**€ 3.052**	**€ 4.553**	**€ 4.541**

(Bedragen x € 1.000,-)

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 18 april 2024

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 17 Apr 2024

3.9. Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur
De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is door het algemeen bestuur op 7 juli 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.
Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 62.570. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV van november 2023.

Bevinding
Het dagelijks bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 18 april 2024

4. Vaststelling

Het Dagelijks Bestuur

Aldus behandeld in de vergadering van Dagelijks Bestuur van vrijdag 21 maart 2024

De secretaris

De heer Ir. M.M.K. Zuurmond

De voorzitter

De heer E.F.A. Zevenbergen

Het Algemeen Bestuur

Aldus behandeld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van vrijdag 21 juni 2024

De secretaris

De heer Ir. M.M.K. Zuurmond

De voorzitter

De heer E.F.A. Zevenbergen